

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนได้นำมาวิเคราะห์ตามลำดับชั้น และวิธีการดังที่กล่าวไว้
ไว้ในบทที่ ๓ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในลักษณะบทความพรรณนา และเสนอเป็นตาราง
แปลความหมาย ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนพณิชยการเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ส่งไปจำนวน ๔๕ ชุด ได้รับคืน ๔๒ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามได้
รับคืนร้อยละ ๙๓.๓๓ สำหรับประชากรกลุ่มนี้ ได้นำมาวิเคราะห์สรุปผลได้ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะและลักษณะทั่วไป

การสำรวจพบว่าผู้บริหารโรงเรียนพณิชยการเอกชนในเขตกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่
เป็นชาย ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ ๗๘.๕๗ ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นหญิงมีเพียงร้อยละ ๒๑.๔๓
ช่วงอายุของผู้บริหารที่มีมากที่สุดคือช่วงอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี มีถึง ร้อยละ ๔๒.๘๖ รอง
ลงมาคือช่วงอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีอยู่ร้อยละ ๒๖.๑๙ และช่วงอายุกว่า ๕๐ ปี ขึ้นไปมีอยู่ร้อยละ
๒๑.๔๓ ส่วนช่วงอายุที่น้อยที่สุดคือช่วงอายุ ๒๑ - ๓๐ ปี มีเพียงร้อยละ ๙.๕๒ วุฒิต่างการศึกษา
ผู้บริหารที่มีความรู้ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีมีจำนวน ใกล้เคียงกัน คือต่ำกว่าปริญญาตรีมี
ร้อยละ ๔๗.๖๒ ปริญญาตรีมีร้อยละ ๔๕.๒๔ และสำหรับปริญญาโทมีเพียงร้อยละ ๗.๑๔

ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ใหญ่ คือร้อยละ ๗๘.๕๗ เป็น
ผู้จัดการร้อยละ ๑๔.๒๙ เป็นผู้อำนวยการร้อยละ ๔.๗๖ และเป็นเจ้าของร้อยละ ๒.๓๘ ผู้บริหาร
ส่วนใหญ่ทำหน้าที่บริหารมาเป็นระยะเวลา ๑๑ - ๑๕ ปี คือ มีถึงร้อยละ ๔๕.๒๔ รองลงมาทำหน้าที่

บริหารมาเป็นระยะเวลา ๑๖ - ๒๐ ปี ร้อยละ ๒๓.๘๑ ทำหน้าที่ระยะเวลา ๑ -๕ ปี ร้อยละ ๑๑.๔ ทำหน้าที่ ๖ - ๑๐ ปี กับ ๒๑ - ๒๕ปี มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๗.๑๔ และทำหน้าที่ ๒๖ - ๓๐ ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ ๒.๓๘

๒. ความคิดเห็นและทัศนคติต่อสื่อการสอนและงานโสตทัศนศึกษา

ตารางที่ ๑ ความคิดเห็นและทัศนคติของผู้บริหารต่อสื่อการสอนและงานโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีงาน สื่อการสอนหรือโสตทัศนอุปกรณ์ในโรงเรียน	๕	๒๑.๔๓	๓๓	๗๘.๕๗
๒. ครูอาจารย์ที่ไม่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ก็สามารถสอนได้ผลดี	๑๑	๒๖.๑๙	๓๑	๗๓.๘๑
๓. ครูอาจารย์ในโรงเรียนของท่านส่วน มากไม่ใช้อุปกรณ์การสอนเลย	๑๙	๔๕.๒๔	๒๓	๕๔.๗๖
๔. ควรส่งเสริมให้ครูอาจารย์จัดทำ อุปกรณ์การสอนขึ้นใช้	๔๑	๙๗.๖๒	๑	๒.๓๘
๕. โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูใช้โสต ทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนในทุกวิชาชีพ เพื่อจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประ สิทธิภาพยิ่งขึ้น	๔๑	๙๗.๖๒	๑	๒.๓๘
๖. โรงเรียนควรมีนโยบายจัดสรรงบประมาณ มาสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์การสอน	๔๒	๑๐๐	๐	๐
๗. ควรจัดตั้งให้มีห้องโสตทัศนศึกษาใน โรงเรียน	๓๗	๘๘.๑๐	๕	๑๑.๙๐

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๘. งานด้านโสตทัศนศึกษาเป็นงานที่ใช้เงินมากจึงไม่อยากจะเสริมสนับสนุน	๑	๒.๓๘	๔๑	๘๗.๖๒
๙. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทางโสตทัศนูปกรณ์โดยเฉพาะ	๓๗	๘๘.๑๐	๕	๑๑.๙๐
๑๐. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูอาจารย์ใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประกอบการสอน	๔๒	๑๐๐	๐	๐

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีและมีความคิดสนับสนุนงานสื่อการสอน. ซึ่งผู้บริหารจำนวนถึงร้อยละ ๑๐๐ เห็นด้วยกับเรื่องต่อไปนี้ คือ โรงเรียนควรมีนโยบายจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์การสอน และผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูอาจารย์ใช้สื่อการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือผู้บริหารจำนวนร้อยละ ๘๗.๖๒ เป็นว่าควรส่งเสริมให้ครูอาจารย์ใช้สื่อการสอนในการสอนวิชาชีพ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังเห็นว่าควรจัดให้มีห้องโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนและให้มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาทำงานโดยเฉพาะ

๓. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

๓.๑ ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะคล้ายกันว่าโสตทัศนูปกรณ์ส่วนมากมีราคาแพง โรงเรียนไม่สามารถจะจัดซื้อเองได้ครบ จึงควรจัดให้มีคลังโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งทางโรงเรียนสามารถขอยืมได้ หรือไม่ก็ให้มีหน่วยงานผลิตออกจำหน่ายแก่โรงเรียนในราคาถูก

๓.๒ โรงเรียนพหุวิชาการขนาดเล็กมักประสบปัญหาขาดทุน หรือพอเลี้ยงตัวได้ จึงไม่สามารถจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ได้

๓.๓ ครูโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่จะทำงานอยู่ไม่นาน เมื่อสอบบรรจุเข้าราชการได้ก็

จะลาออก ทำให้ครูเหล่านี้ไม่พยายามที่จะจัดทำสื่อการสอนหรืออุปกรณ์การสอนขึ้นได้

๓.๔ ควรให้ครูโรงเรียนราษฎร์ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการสอนโดยให้
กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้จัด

๓.๕ ควรให้นักศึกษาในวิทยาลัยครู หรือมหาวิทยาลัย จัดทำพวกสื่อการสอนแล้ว
แจกจ่ายไปให้ตามโรงเรียนต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

แบบสอบถามเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาโรงเรียนพัฒนการ เอกชนในกรุงเทพมหานครสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งส่งให้โรงเรียนละ ๑ ชุด รวม ๔๕ ชุดได้รับคืน ๔๑ ชุด
คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๑ ของประชากรกลุ่มนี้ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

๑. ข้อมูลเพศและลักษณะทั่วไป

จากการสำรวจพบว่าเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย คือร้อยละ ๗๓.๒ เป็น
หญิงเพียงร้อยละ ๒๖.๘ สำหรับระยะเวลาการทำงานเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่มีอายุการทำงานระหว่าง
๑ - ๕ ปี กับ ๖ - ๑๐ ปี มีจำนวนเท่า ๆ กันคือร้อยละ ๓๙ รองลงมาคือผู้ที่มีอายุการทำงานระหว่าง
๑๑ - ๑๕ ปี มีจำนวนร้อยละ ๑๔.๖ และมีเพียงร้อยละ ๒.๕ ที่มีอายุการทำงานกว่า ๓๐ ปี ในด้าน
คุณวุฒิของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ ๗๓.๒ ต่ำกว่าปริญญาตรีซึ่งเป็นวุฒิปริญญาตรี
วิชาชีพ (ปวส.) และ ประโยคक्रमมัธยม (ปม.) ร้อยละ ๑๙.๕ ส่วนที่เหลือเป็นวุฒิปริญญาโท ร้อยละ
๗.๓

ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานสื่อการสอนและโสตทัศนศึกษาก่อนที่จะมาปฏิบัติ
หน้าที่นี้ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๙ เคยได้รับการศึกษาอบรมความรู้ทางสื่อการสอนและโสตทัศนศึกษามาก่อน
และร้อยละ ๔๘.๕ เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาแต่ไม่เคยผ่านงานด้านนี้มาก่อน เจ้า
หน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือผู้ที่สอนระหว่าง
๑๖ - ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีร้อยละ ๒๖.๘ ที่สอนระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีร้อยละ ๒๔.๔
สอนระหว่าง ๕ - ๑๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีร้อยละ ๙.๔ และที่ไม่มีชั่วโมงสอนเลยกับสอนไม่ถึง ๕ ชั่วโมง
ต่อสัปดาห์มีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ ๒.๕ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่จะสอนในสายวิชาชีพ คือ

ร้อยละ ๕๑.๒ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๔๘.๘ สอนในสายวิชาสามัญ

โรงเรียนพิชชการเอกชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ไม่มีแผนกโสตทัศนศึกษาเป็นเอกเทศ มีอยู่เพียงร้อยละ ๔.๘ เท่านั้นที่จัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษา และมีร้อยละ ๗.๓ ที่จัดสถานที่ให้เป็น สัดส่วนสำหรับงานโสตทัศนศึกษาที่เหลือร้อยละ ๘๒.๗ มิได้จัดสถานที่เฉพาะงานโสตทัศนศึกษา ส่วน ใหญ่จัดไว้อยู่ร่วมกับฝ่ายธุรการ และมีเจ้าหน้าที่ทำงานด้านนี้โดยเฉพาะอยู่ระหว่าง ๑-๒ คน

๒. จำนวนและสภาพของสื่อการสอนและโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนพิชชการเอก ชนในกรุงเทพมหานคร

การสำรวจพบว่า เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพดีจำนวนเฉลี่ยแล้ว ตั้งแต่ ๑ เครื่องขึ้นไปต่อโรงเรียนได้แก่เครื่องขยายเสียงและเครื่องอัดสำเนา จำนวนเฉลี่ยถึง ๒ เครื่องได้แก่เครื่องบันทึกเสียง ส่วนเครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ที่ไม่มีใช้เลยในโรงเรียนได้แก่เครื่องฉาย ฟิล์ม ฟิล์ม เครื่องฉายไมโครฟิล์ม อุปกรณ์ copy ภาพนิ่ง และสไลด์ และชุดอุปกรณ์ล้างขยายภาพ

เครื่องมือที่ชำรุดใช้การไม่ได้ส่วนใหญ่ได้แก่เครื่องขยายเสียงและเครื่องอัดสำเนา

ตารางที่ ๒ ความถี่ในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ แยกตามชนิดของโสตทัศนอุปกรณ์ (ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐ - ๐.๔๙ ไม่เคยใช้เลย, ๐.๕๐ - ๑.๔๙ ใช้น้อย, ๑.๕๐ - ๒.๐๐ ใช้มาก)

ชนิดของโสตทัศนอุปกรณ์	ความถี่ในการใช้		แปลความ
	\bar{X}	S.D	
๑. เครื่องขยายเสียง	๑.๘๖	๐.๓๓	ใช้มาก
๒. เครื่องบันทึกเสียง	๑.๕๙	๐.๒๔	ใช้มาก
๓. เครื่องรับวิทยุ	๑.๒๒	๐.๔.	ใช้น้อย
๔. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๐๕	๐.๔๘	ใช้น้อย
๕. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	๑.๕๐	๐.๔๖	ใช้น้อย

ชนิดของโสตทัศนูปกรณ์	ความถี่ในการใช้		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
๖. เครื่องฉายสไลด์	๑.๐๘	๐.๕๐	ใช้น้อย
๗. เครื่องฉายภาพยนตร์ ๑๖ มม.	๐.๘๖	๐.๓๔	ใช้น้อย
๘. เครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ มม.	๑.๓๓	๐.๔๘	ใช้น้อย
๙. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๑๐. เครื่องฉายฟิล์มลูป	๐.๐๐	๐.๐๐	ไม่เคยใช้เลย
๑๑. เครื่องฉายไมโครฟิล์ม	๐.๐๐	๐.๐๐	ไม่เคยใช้เลย
๑๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๑๓. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๑๔. จอฉายภาพ	๑.๓๐	๐.๔๖	ใช้น้อย
๑๕. เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๑๖. อุปกรณ์ copy ภาพและสไลด์	๐.๐๐	๐.๐๐	ไม่เคยใช้เลย
๑๗. กล้องถ่ายรูป	๑.๑๓	๑.๓๐	ใช้น้อย
๑๘. ห้องปฏิบัติการภาษา	๒.๐๐	๐.๓๐	ใช้น้อย
๑๙. เครื่องถ่ายเอกสาร	๒.๘๘	๐.๓๐	ใช้มาก
๒๐. เครื่องปรุกระดาษไข	๑.๔๖	๐.๕๐	ใช้น้อย
๒๑. เครื่องอัดสำเนา	๑.๘๗	๐.๑๔	ใช้มาก
๒๒. เครื่องภาพโปร่งใส	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๒๓. ห้องมิด	๑.๐๐	๐.๐๐	ใช้น้อย
๒๔. ชุดอุปกรณ์ล้าง อัด ขยายภาพ	๐.๐๐	๐.๐๐	ไม่เคยใช้เลย

จากตารางที่ ๒. ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ปรากฏผลดังนี้ โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ใช้มาก ได้แก่ เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องอัดสำเนา และห้อง

ปฏิบัติการภาษา สำหรับที่ ไม่เคยใช้เลย ได้แก่ เครื่องฉายฟิล์มจุ๊ป เครื่องฉายไมโครฟิล์ม อุปกรณ์ copy ภาพและสไลด์ และชุดอุปกรณ์ล้างอัดขยายภาพที่เหลือนอกนั้น ใช้น้อย

๓. อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานด้านสื่อการสอนและโสตทัศนศึกษา

ตารางที่ ๓. อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา

(ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐ - ๐.๔๙ ไม่มีปัญหา, ๐.๕๐ - ๑.๔๙ มีปัญหาบ้างเล็กน้อย, ๑.๕๐ - ๒.๐๐ มีปัญหามาก)

อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ	ปัญหาที่พบ		แปลความ
	X	S.D.	
๑. ครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นส่วนมากไม่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑.๓๗	๐.๕๖	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๒. ครูอาจารย์ขาดความสนใจในการจัดทำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน	๑.๓๔	๐.๗๖	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๓. โสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การใช้	๑.๓๔	๐.๗๔	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๔. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนงานด้านสื่อการสอน.	๐.๙๐	๐.๘๒	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๕. ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา	๑.๐๕	๐.๗๔	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๖. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่เฉพาะสำหรับงานโสตทัศนศึกษา	๑.๕๖	๐.๖๗	มีปัญหาบ้างเล็กน้อย
๗. ปัญหาความไม่สะดวกในการยืมโสตทัศนอุปกรณ์จากสถาบันอื่น	๑.๗๑	๐.๕๔	มีปัญหามาก

จากตารางที่ ๓. การวิเคราะห์พบว่าโดยเฉลี่ยเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามีปัญหามาก ในเรื่อง

การยืมสื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์จากสถาบันอื่น ปัญหาที่มีบ้างเล็กน้อย ได้แก่ เรื่องครูอาจารย์ขาดความสนใจและไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน และเรื่องเกี่ยวกับสถานที่เฉพาะสำหรับงานโสตทัศนศึกษา

๔. การจัดหาสื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์

การจัดหาสื่อการสอนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๗.๘ ใช้วิธีการสั่งซื้อที่ผลิตใช้เองมีร้อยละ ๔๓.๘ นอกจากนี้อีกร้อยละ ๒๔.๔ ขอยืมจากสถาบันอื่น ส่วนที่ได้มาจากที่อื่น ๆ มีเพียง ร้อยละ ๔.๘ ซึ่งใช้วิธีการให้นักเรียนช่วยกันทำ

๕. ข้อเสนอแนะ

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

๑. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควบคุมให้โรงเรียน พหุวิทยาการเอกชนจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นไว้ใช้ โดยออกเป็นข้อบังคับเพื่อขอจัดตั้ง ว่าจะต้องจัดหาโสตทัศนูปกรณ์อะไรบ้าง เพราะเจ้าของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของโสตทัศนูปกรณ์ และสื่อการสอน อีกทั้งไม่เข้าใจงานทางด้านการศึกษาเท่าที่ควร

๒. ควรจัดตั้งให้มีศูนย์โสตทัศนศึกษาและสื่อการสอน เพื่อให้โรงเรียนเอกชน ขอยืมวัสดุสื่อการสอน เพราะทางโรงเรียนส่วนมากมีแต่เครื่องมือ

๓. ควรให้กลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นและรวมเอาโรงเรียนเอกชนเข้าไปด้วย จัดให้บริการทางโสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับการยืมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากอุปกรณ์เครื่องมือ นั้น ๆ มีราคาแพงมาก โรงเรียนจะไม่จัดซื้อเพราะเจ้าของโรงเรียนเน้นทางด้านการค้ามากกว่า

๔. ควรจัดให้มีการเปิดอบรมเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาให้มาก

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนซึ่งส่งไป ๑๓๔ ชุด ได้รับคืนมา ๑๒๙ ชุด เป็นการตอบที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งต้องตัดออกไป ๕ ชุด คงเหลือที่สมบูรณ์ใช้ได้เพียง ๑๒๑ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๙ ของ

ประชากรในกลุ่มนี้

๑. ข้อเสนอแนะและลักษณะทั่วไป

อาจารย์ที่สอนในโรงเรียนพณิชยการ เอกชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นหญิง มีจำนวนร้อยละ ๖๕.๓ ที่เป็นชายมีจำนวนน้อยกว่าคือร้อยละ ๓๔.๗ อายุระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี มีมากที่สุด คือมีถึงร้อยละ ๓๖.๔ รองลงมาคือ ๓๑ - ๔๐ ปี มีร้อยละ ๑๖.๕ ระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี มีร้อยละ ๔.๑ หน้อยที่สุดคืออายุ ๕๐ ปี ขึ้นไป มีเพียงร้อยละ ๒.๕ วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ จบปริญญาตรีมีร้อยละ ๕๗ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีได้แก่วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประโยคक्रमมัธยมศึกษาธุรกิจมีร้อยละ ๔๓ ส่วนวุฒิปริญญาโทไม่มี อายุการทำงานส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีอยู่ร้อยละ ๖๓.๖ รองลงมาคือระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีร้อยละ ๒๔.๔ ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี มีร้อยละ ๕.๔ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๕.๔ เป็นผู้ที่มีอายุการทำงานมากกว่า ๑๖ ปีขึ้นไป จำนวน ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนอยู่ระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ชั่วโมง คือมีร้อยละ ๕๐.๔ รองลงมาคือสอนตั้งแต่ ๓๑ - ๔๐ ชั่วโมง มีอยู่ร้อยละ ๒๒.๓ ที่สอนต่ำกว่า ๒๐ ชั่วโมงมีร้อยละ ๒๑.๕ และที่ มีน้อยที่สุดคือที่สอนกว่า ๔๐ ชั่วโมงขึ้นไปมีเพียงร้อยละ ๕.๔ อาจารย์ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็น อาจารย์ที่สอนในสายวิชาสามัญคือร้อยละ ๕๕.๔ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๔๔.๖ เป็นอาจารย์ที่สอนในสาขา วิชาชีพทางพณิชยการ

๒. ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการสอน

ตารางที่ ๔. ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการสอน

ความรู้และประสบการณ์ทางสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. สำเร็จการศึกษาทางโสตทัศนศึกษา	๐	๐
๒. เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษาขณะกำลังศึกษาอยู่	๔๓	๓๖.๕
๓. เคยเข้ารับการอบรมทางสื่อการสอน	๑๐	๘.๓

ความรู้และประสบการณ์ทางสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๔. เคยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากตำราทางสื่อการสอน	๒๕	๒๐.๗
๕. ไม่เคยรับการอบรม หรือศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสื่อการสอนมาก่อนเลย	๒๑	๑๗.๔
๖. อื่น ๆ	-	๐

หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๔. แสดงว่าครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนพัฒนวิชาการ เอกชนในกรุงเทพมหานคร เคยได้รับการศึกษาวิชาโสตทัศนศึกษาขณะที่กำลังศึกษาอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕ รองลงมาคือ เคยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากตำราทางโสตทัศนศึกษาและสื่อการสอนมีร้อยละ ๒๐.๗ ที่เคยเข้ารับการอบรมทางสื่อการสอนมีเพียงร้อยละ ๔.๓ ส่วนที่ไม่เคยได้รับการอบรม หรือค้นคว้าเกี่ยวกับสื่อการสอนมาก่อนเลย มีถึงร้อยละ ๑๗.๔ ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางโสตทัศนศึกษาโดยตรง ไม่ปรากฏพบจากการสำรวจ

๓. สภาพการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ สภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้ (ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐-๐.๔๔ ไม่รู้จัก, ๐.๕๐-๑.๔๔ รู้จักแต่ไม่เคยใช้, ๑.๕๐-๒.๐๐ เคยใช้ ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐-๐.๔๔ ไม่จำเป็น, ๐.๕๐-๑.๔๔ จำเป็นน้อย, ๑.๕๐-๒.๐๐ จำเป็นมาก)

ชนิดของสื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์	สภาพการใช้			ความจำเป็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
๑. กระดานดำ	๒.๐๐	๐	เคยใช้	๑.๗๒	๐.๔๘	จำเป็นมาก
๒. กระดานนิเทศ	๑.๑๘	๐.๖๔	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๔	๐.๖๗	จำเป็นน้อย
๓. กระดานผ้าสาส์	๑.๒๒	๐.๔๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๔๗	๐.๖๔	ไม่จำเป็น
๔. ของจริง	๑.๕๕	๐.๖๔	เคยใช้	๐.๕๖	๐.๔๗	จำเป็นน้อย
๕. ของจำลอง	๑.๓๖	๐.๖๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๗	๐.๖๖	จำเป็นน้อย
๖. ของตัวอย่าง	๑.๕๕	๐.๖๔	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๘๘	๐.๗๘	จำเป็นน้อย
๗. ไดออรามา	๐.๓๘	๐.๕๓	ไม่รู้จัก	๐.๑๘	๐.๔๕	ไม่จำเป็น
๘. เทปบันทึกเสียง	๑.๓๗	๐.๖๐	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๒	๐.๕๒	จำเป็นน้อย
๙. เทปบันทึกภาพ	๑.๐๕	๐.๕๕	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๔๑	๐.๕๕	ไม่จำเป็น
๑๐. โปสเตอร์	๑.๕๕	๐.๖๒	เคยใช้	๐.๘๔	๐.๖๘	จำเป็นน้อย
๑๑. แผนภาพ	๑.๕๘	๐.๖๗	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๘๗	๐.๗๗	จำเป็นน้อย
๑๒. แผนภูมิ	๑.๕๓	๐.๖๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๘๑	๐.๗๘	จำเป็นน้อย
๑๓. ภาพเขียน	๐.๕๕	๑.๑๑	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๖	๐.๖๓	จำเป็นน้อย
๑๔. ภาพโปร่งใส	๐.๕๘	๐.๕๕	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๒	๐.๕๐	ไม่จำเป็น
๑๕. ภาพถ่าย	๑.๓๐	๐.๕๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๔	๐.๖๒	จำเป็นน้อย
๑๖. ภาพตัดมา	๑.๓๘	๐.๖๑	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๔	๐.๖๔	จำเป็นน้อย
๑๗. แผนที่และลูกโลก	๑.๒๑	๐.๕๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๔	๐.๗๕	จำเป็นน้อย
๑๘. สไลด์	๑.๑๖	๐.๕๐	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๐	๐.๖๘	จำเป็นน้อย
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๕๕	๐.๕๘	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๒	๐.๖๕	ไม่จำเป็น

ตารางที่ ๕ (ต่อ) สภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้

ชนิดของสื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์	สภาพการใช้			ความจำเป็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
๒๐. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๗๗	๐.๕๔	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๒๙	๐.๕๑	ไม่จำเป็น
๒๑. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๐๖	๐.๓๙	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๔๕	๐.๖๒	ไม่จำเป็น
๒๒. เครื่องฉายสไลด์	๑.๑๓	๐.๔๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๕๗	๐.๖๖	จำเป็นน้อย
๒๓. फिल्मภาพยนตร์	๑.๐๘	๐.๔๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๔	๐.๕๒	ไม่จำเป็น
๒๔. फिल्मสตริป	๐.๙๒	๐.๕๙	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๔	๐.๕๑	ไม่จำเป็น
๒๕. फिल्मลูป	๐.๕๕	๐.๕๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๒๑	๐.๕๔	ไม่จำเป็น
๒๖. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๒๐	๐.๓๘	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๑	๐.๖๐	ไม่จำเป็น
๒๗. แผ่นเสียง	๑.๐๒๕	๐.๔๔	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๑	๐.๕๓	ไม่จำเป็น
๒๘. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	๑.๒๗	๐.๔๔	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๓	๐.๕๕	ไม่จำเป็น
๒๙. จอฉายภาพ	๑.๑๘	๐.๔๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๔๓	๐.๕๗	ไม่จำเป็น
๓๐. ระบบขยายเสียง	๑.๒๙	๐.๕๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๖	๐.๗๔	จำเป็นน้อย
๓๑. เครื่องรับวิทยุ	๑.๒๙	๐.๔๕	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๓๖	๐.๕๖	ไม่จำเป็น
๓๒. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๒๐	๐.๖๒	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๔๓	๐.๖๕	ไม่จำเป็น
๓๓. เครื่องฉายภาพจุลทัศน์	๐.๘๖	๐.๕๘	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๑๘	๐.๔๒	ไม่จำเป็น
๓๔. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๒๓	๐.๔๙	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๔	๐.๖๙	จำเป็นน้อย
๓๕. เครื่องปรุกระดาษไข	๐.๙๘	๐.๖๗	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๖๗	๐.๖๙	จำเป็นน้อย
๓๖. เครื่องอัดสำเนา	๑.๓๘	๐.๕๑	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๑.๑๕	๐.๗๓	จำเป็นน้อย
๓๗. ระบบโทรทัศน์วงจรมัลติ	๐.๙๕	๐.๔๘	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๒๙	๐.๕๑	ไม่จำเป็น
๓๘. ห้องฝึกภาษา	๑.๒๑	๐.๕๖	รู้จักแต่ไม่เคยใช้	๐.๙๕	๐.๘๐	จำเป็นน้อย

จากตารางที่ ๕ สภาพการใช้โดยเฉลี่ยที่ เคยใช้ และเห็นว่าสื่อการสอนเหล่านี้มีความจำเป็นมาก ได้แก่กระดานดำ สื่อการสอนที่ เคยใช้ แต่เห็นว่า จำเป็นน้อย คือของจริงและโพลเตอร์ สำหรับสิ่งที่ไม่รู้จักได้แก่ไดออรามา และที่เหลือเป็นโสตทัศนูปกรณ์ที่รู้จักแต่ไม่เคยใช้ และส่วนใหญ่เห็นว่าไม่จำเป็น

๔. การใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน

ตารางที่ ๖ การจัดหาและใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

(ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐ - ๐.๔๔ ไม่เคยเลย, ๐.๕๐ - ๑.๔๔ นาน ๆ ครั้ง, ๑.๕๐ - ๒.๐๐ ทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง)

การจัดหาสื่อการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
๑. ใช้เท่าที่ของโรงเรียนมีอยู่	๑.๔๔	๐.๗๓	นาน ๆ ครั้ง
๒. ขอยืมจากสถาบันอื่น	๐.๒๓	๐.๔๔	ไม่เคยเลย
๓. จัดทำขึ้นเอง	๐.๘๘	๐.๕๗	นาน ๆ ครั้ง
๔. ซื้อด้วยเงินส่วนตัว	๐.๖๕	๐.๗๓	นาน ๆ ครั้ง
๕. ให้นักเรียนช่วยจัดทำ	๐.๖๘	๐.๖๘	นาน ๆ ครั้ง
๖. ให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจัดทำให้	๐.๑๑	๐.๓๘	ไม่เคยเลย
๗. อื่น ๆ	-	-	-

จากตารางที่ ๖ แสดงว่าการจัดหาการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนโดยเฉลี่ย นาน ๆ ครั้ง ได้แก่การใช้เท่าที่ของโรงเรียนมีอยู่ จัดทำขึ้นเอง ซื้อด้วยเงินส่วนตัว และให้นักเรียนช่วยจัดทำ ส่วนที่ ไม่เคยเลย ได้แก่การ ขอยืมจากสถาบันอื่น และให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียนช่วยจัดทำให้

๕. ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ ๗ ความสะดวกในการใช้สื่อการสอนที่ทางโรงเรียนจัดให้

บริการทางสื่อการสอน	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีห้องโสตทัศนศึกษาที่มีอุปกรณ์ทางโสตทัศนอุปกรณ์ครบถ้วน	๑๕	๑๒.๕	๑๐๖	๘๗.๖
๒. มีที่เก็บสื่อการสอนอย่างเป็นสัดส่วน	๒๑	๑๗.๕	๑๐๐	๘๒.๖
๓. มีสื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับวิชาทาง พณิชยการ	๖๐	๕๙.๖	๖๑	๕๐.๔
๔. มีการให้ยืมสื่อการสอนและโสตทัศนอุปกรณ์	๓๐	๒๔.๘	๙๑	๗๕.๒
๕. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูอาจารย์ใช้สื่อ การสอน	๖๐	๕๙.๖	๖๑	๕๐.๔
๖. มีการจัดหาวัสดุสำหรับผลิตสื่อการสอน ไว้ให้	๓๐	๒๔.๘	๙๑	๗๕.๒
๗. มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาคอยให้ความช่วย เหลือในการจัดทำและใช้สื่อการสอนและ โสตทัศนอุปกรณ์	๑๓	๑๐.๗	๑๐๘	๘๙.๓
๘. มีการให้ความรู้ทางโสตทัศนศึกษาแก่ครู อาจารย์	๑๕	๑๒.๕	๑๐๖	๘๗.๖
๙. มีการส่งครูอาจารย์เข้าฝึกอบรมความรู้ เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	๑๖	๑๓.๒	๑๐๕	๘๖.๘
๑๐. มีการเชิญวิทยากรทางโสตทัศนศึกษาให้ คำแนะนำในการใช้สื่อการสอน	๙	๗.๔	๑๑๒	๙๒.๖
๑๑. มีบัญชีรายการโสตทัศนอุปกรณ์ที่แผนกโสต ทัศนศึกษาจัดทำไว้ให้	๑๓	๑๐.๗	๑๐๘	๘๙.๓
๑๒. มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาดูแลรับผิดชอบ ขณะใช้โสตทัศนอุปกรณ์	๑๘	๑๔.๘	๑๐๓	๘๕.๑

จากตารางที่ ๖. ปรากฏว่าโรงเรียนที่มีสื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับวิชาทางพณิชยการ และที่ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่มีจำนวนเท่ากัน คือมีร้อยละ ๔๔.๖ ส่วนบริ การที่ยังไม่มีเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ ห้องโสตทัศนศึกษา สถานที่เก็บโสตทัศนูปกรณ์ การจัดหาวัสดุสำหรับผลิต สื่อการสอนให้ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาแก่ครู และการจัดทำบัญชีรายการโสตทัศนูปกรณ์ไว้ให้

๖. อุปสรรคและปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ ๘. อุปสรรคและปัญหาในการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

อุปสรรคและปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่มีสื่อการสอนให้ใช้เลย	๕๑	๔๒.๑
๒. ไม่มีสื่อการสอนทางวิชาพณิชยการ	๒๒	๑๘.๒
๓. ไม่มีความรู้ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์	๒๒	๑๘.๒
๔. มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาจัดหาสื่อการสอน	๒๖	๒๑.๕
๕. ไม่ทราบว่าจะหาสื่อการสอนและอุปกรณ์จากแหล่งใดบ้าง	๒๙	๒๔.๐
๖. ต้องใช้เงินส่วนตัวในการจัดหาสื่อการสอน	๓๙	๓๒.๐
๗. ไม่สามารถจัดทำสื่อการสอนขึ้นใช้เอง	๓๑	๒๕.๖
๘. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการใช้โสตทัศนูปกรณ์	๔๙	๔๐.๕
๙. โสตทัศนูปกรณ์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้	๔๔	๓๖.๔
๑๐. ใช้สื่อการสอนแล้วทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร	๒๕	๒๐.๗
๑๑. ไม่มีครูอาจารย์คนอื่นใช้อุปกรณ์เลย จึงต้องปฏิบัติตาม	๑๒	๙.๙
๑๒. อื่น ๆ	-	-

หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๘ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๒.๑ ตอบว่าอุปสรรคและปัญหาในการใช้

โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนคือ โรงเรียนไม่มีสื่อการสอนให้ใช้เลย ร้อยละ ๔๐.๕ ตอบ
ว่า ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการใช้โสตทัศนูปกรณ์รองลงมาคือร้อยละ ๓๖.๕ ตอบว่าโสตทัศนูปกรณ์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้ร้อยละ ๒๕.๖ ตอบว่าไม่สามารถทำสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ปัญหาอื่น ๆ
นอกจากนี้ได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องไม่มีสื่อการสอนทางวิชาชีพพัฒนชกการ ไม่มีความรู้ทางการใช้โสตทัศนูป
กรณ์ มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาจัดทำสื่อการสอน และใช้สื่อการสอนแล้วทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย